

Motion till riksdagen 2024/25:3411

av **Martin Ådahl och Anders Ådahl (båda C)**

med anledning av prop. 2024/25:156 Extra ändringsbudget för 2025 – Tillfälligt höjd subventionsgrad för rotavdraget

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår proposition 2024/25:156 Extra ändringsbudget för 2025 – Tillfälligt höjd subventionsgrad för rotavdraget.

Motivering

Världsekonomin är i ett mycket osäkert läge till följd av den amerikanska regeringens ageranden inom såväl säkerhetspolitiken som handelspolitiken. Men redan innan denna osäkerhetschock skapade oro på finansiella marknader och i företagens styrelserum var den svenska ekonomin i en mycket svag återhämtning. I regeringens prognos i vårpropositionen beräknas Sveriges tillväxt för 2025 uppgå till 2,1 procent, vilket innebär att under året skulle Sverige fortfarande befinna sig i en lågkonjunktur med ett negativt BNP-gap på 1,3. Förhoppningarna kring den svenska återhämtningen har baserat sig på att hushållen ska återfå förtroendet och öka sin konsumtion efter ett par mycket svaga år, men redan i mars sjönk hushållens konfidensindikator kraftigt till 89,8 – klart under normalläge. Sedan detta och sedan regeringens prognos fastställdes har vi dock redan sett flera nedrevideringar av tillväxtprognosen för i år.

I detta läge lägger regeringen nu i vårändringsbudgeten som sin överlägset största och mest omtalade konjunkturåtgärd 4,35 miljarder på att tillfälligt höja subventionsgraden för rotavdraget från 30 till 50 procent. Detta motiveras som en konjunkturfrämjande åtgärd, inriktat på byggbranschen som har varit extra konkursdrabbad. Maxtaket förblir oförändrat på 50 000 kronor per person och år, och den höjda subventionsgraden gäller enbart på beställningar gjorda den 12 maj t.o.m. 31 december 2025. Centerpartiet ser att regeringens krisåtgärder i vårändringsbudgeten inte är tillräckliga och kommer i

samband med svaret på vårpropositionen att lägga fram en alternativ syn på finanspolitikens inriktning för innevarande år.

Rotavdraget har sedan införandet haft positiva effekter och stor betydelse för att jobb som tidigare utförts svart har blivit vita och lett till fler jobb inom den regelstyrda, skattebetalande delen av ekonomin. Men med tanke på handelskrig, global ekonomisk osäkerhet och det stigande byggkostnadsindexet kommer kostnaden för renovering och tillbyggnad att fortsätta att öka, och taket på 50 000 kronor kommer därmed att begränsa möjligheten för hushåll att möta ökande kostnader. Flera remissinstanser, som Ekonomistyrningsverket, Konjunkturinstitutet och Tillväxtanalys, har också pekat på att valet av åtgärd och utformningen av densamma – höjd subventionsgrad inom rotavdraget – har sysselsättningseffekter som troligen är mycket begränsade och till en högre kostnad än andra alternativa åtgärder. Andra, som TCO, framhåller att det relativt stora finanspolitiska utrymme som avsätts för åtgärden ”skulle kunna finna betydligt samhällsnyttigare användning”.

Centerpartiet ser att ett fortsatt högt tryck för energieffektivisering är avgörande för en effektiv och ansvarstagande strategi för elförsörjningen och klimatomställningen och ser därför mycket positivt på skattereduktionen för installation av grön teknik – som en viktig komponent för att åstadkomma denna lägre energiintensitet. Taket för det s.k. gröna avdraget är i dagsläget på 50 000 kronor per person och år. Regeringen har mitt i denna tid av omställning i samband med budgetbeslutet för 2025 bestämt att subventionsgraden för installation av solceller ska minska från 20 till 15 procent, vilket kommer att börja gälla fr.o.m. den 1 juli 2025. Dessutom slopas skattereduktionen för såld solex fr.o.m. den 1 januari 2026.

Jämfört med regeringens tillfälligt höjda subventionsgrad av rotavdraget, anser därför Centerpartiet att det är mer ändamålsenligt att lägga utrymmet på att satsa på det gröna avdraget genom att utöka skattereduktionen av installation av grön teknik. Centerpartiet vill se ett höjt maxtak för det gröna avdraget, från 50 000 till 100 000 kronor per person och år. Den globala ekonomin präglas av osäkerhet och höjda materialkostnader, varför en höjning av maxtaket är mer motiverat än en tillfällig höjning av själva subventionsgraden. Dessutom vill Centerpartiet se en bredare inkludering av fler energieffektiviserande åtgärder under det gröna rotavdraget, såsom installation av värmepumpar, isoleringsåtgärder och energieffektiva fönster. Förslaget om en dubblering av maxtaket innebär dubblerade utgifter. Under 2024 var utgiften för skattereduktionen för installation av grön teknik 3,4 miljarder kronor. Utgiften förväntas bli större med tanke på inkluderingen av fler energieffektiviserande åtgärder. Därmed minskar inkomsttitel 1161 med ytterligare 4,35 miljarder kronor 2025.

Låt oss kalla det ett grönt rot – höjt maxtak för det gröna avdraget, samt inkludering av fler energieffektiviserande åtgärder – förväntas uppfylla syftet med regeringens förslag om ökad sysselsättning i byggbranschen, eftersom det innebär incitament för fler och större installationer av grön teknik, samtidigt som vi genom att inkludera fler energieffektiviserande åtgärder minskar utsläppen och kan ha en inflationsdämpande effekt på sikt när den förnybara elproduktionen ökar samtidigt som energiintensiteten minskar.

I en tid av svag återhämtning på den svenska ekonomin och en osäker världsekonomi krävs det att finanspolitiken är både träffsäker och effektiv. Det behövs åtgärder för att främja jobb och företagande för att få igång ekonomin i hela landet. I stället för ett generellt höjt rotavdrag bör regeringen satsa på åtgärder som stimulerar energieffektivisering och klimatanpassning. Det skulle skapa fler jobb och främja den

ekonomiska utvecklingen i Sverige, samtidigt som det är bra för klimatet. Dessutom behövs långsiktiga och inte tillfälliga konjunkturfrämjande åtgärder. Centerpartiet vill se långsiktiga strukturreformer som stärker Sveriges konkurrenskraft och skapar en grön och hållbar ekonomi.

Martin Adahl (C)

Anders Adahl (C)